

[äänite alkaa]

Puhuja 1 [00:00:01]: On itsestään selvää, että haluamme tarjota nuorillemme hyvän elämän eväät. Miksi se sitten välillä on niin vaikeaa? Millä tavalla nuorisolain ohjaus- ja palveluverkostot voivat osaltaan olla tukemassa yhteistyötä nuorten hyvän elämän saavuttamiseksi? Tässä podcastissa keskustellaan aiheesta nuorten ohjaus- ja palveluverkoston ympärillä. Tavoitteenamme on, että jokaisen podcast-jakson jälkeen kuulija olisi saanut selkeitä ja toteutettavissa olevia ideoita omaan verkostotyöhönsä. Otamme myös mielellämme vastaan palautetta ja podcastiin sisältöideoita. Näitä voi antaa Ysipykälän nettisivuilla www.kuntaliitto.fi/ysipykala. Studioissa keskustelua luotsaa Marja Pulkkinen opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä Elsa Mantere Kuntaliitosta.

Puhuja 2 [00:00:56]: Hei ja tervetuloa kuulijoillemme kolmanteen podcast-jaksoomme, jossa mukana on tällä kertaa kahden eri ministeriön asiantuntijoita. Meillä on mukana johtava asiantuntija Jani Lehto työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä kaksi asiantuntijaa opetus- ja kulttuuriministeriöstä, erityisasiantuntija Merja Mannerkoski varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osastolta sekä erityisasiantuntija Janne Savolainen lukio- ja ammatillisen koulutuksen osastolta. Kerrassaan hienoa, että olette meidän kanssa tänään täällä. Tervetuloa.

Puhuja 3 [00:01:28]: Kiitos kiitos.

Puhuja 4 [00:01:29]: Kiitos.

Puhuja 5 [00:01:29]: Kiitos.

Puhuja 2 [00:01:29]: Hei Janne. Kerrohan vielä tarkemmin, miten sinä liityt näihin ohjaus- ja palveluverkostoihin, meidän kuulijoille?

Puhuja 3 [00:01:38]: Joo. Tänä päivänä olen tosiaan lukio- ja ammatillisen koulutuksen osastolla. Minulla on historiaa enemmän nuorten työllistymiskysymysten ja monialaisen yhteistyön parista työ- ja elinkeinoministeriön puolelta. Nyt olen vaihdossa täällä opetus- ja kulttuuriministeriössä. Tällä hetkellä katselen enemmän sitten ammatillisen koulutuksen vinkkelistä. Onhan tässä paljonkin yhdyspintoja yhteistyö- ja palveluverkostoon. Aiemmin

olen katsellut enemmän ohjaamoiden vinkkelistä ja työllisyyskysymysten parista, ja nyt sitten osaaminen vähän enemmän.

Puhuja 2 [00:02:21]: Kyllä, kiitoksia. Entäs Jani?

Puhuja 5 [00:02:25]: Minä oikeastaan teen niitä töitä, mitä Janne ei nyt tee. Ohjaamojen parissa toimin. Työllisyysasiat ovat tietenkin päällimmäisenä, mutta nuorten monialainen palvelu on se, mikä on aika paljon työni keskiössä.

Puhuja 2 [00:02:47]: Kyllä. Ja Merja?

Puhuja 4 [00:02:50]: Minä katson monialaista yhteistyötä erityisesti nyt sieltä opiskeluhuollon näkökulmasta ja pääpiirteissään esi- ja perusopetuksen osalta. Se on se keskeisin tulokulma monialaiseen yhteistyöhön nuorisonkin osalta.

Puhuja 1 [00:03:08]: Kiitos paljon esittelyistä. Kuten varmaan kaikki kuulivat, meillä on kyllä tosi hyvä joukko tänään studiossa. Päivän aiheena meillä on tosiaan tämä monialainen yhteistyö eri ministeriöiden lainsäädännössä ja näkökulmasta. Merja, mitä sanoisit, miten teillä se monialainen yhteistyö näyttäytyy sinun näkökulmastasi?

Puhuja 4 [00:03:33]: Joo. Tietysti alle kouluikäisten osalta, varhaiskasvatusikäisten osalta, siellähän on lisäksi se neuvolatoiminta, se on vähän erilaista. Jos keskitytään nuorten ja perusopetusikäisten monialaiseen yhteistyöhön, siellä on vähän eri tahoja. Siellä on opetusta, liikuntaa, kulttuuria, lastensuojelua ja sitten ihan muuta sosiaalihuoltoa. Varhaiskasvatuksessahan siitä säädetään erikseen varhaiskasvatuslaissa ja perusopetuksessa perusopetuslaissa, jossa monialainen tai moniammatillinen yhteistyö näyttäytyy esimerkiksi erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetusta koskevassa säädöksessä ja moniammatillisena yhteistyönä opiskeluhuollon ammattihenkilöiden kanssa tehtävissä oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevissa arvioissa. Sitten on vielä erikseen oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, jossa on säädettävä se monialainen yhteistyö, joka koskee opiskelijoiden hyvinvointia ja osallisuutta ja koko oppilaitosyhteisöä ja opiskeluympäristöä. Sitähän sovelletaan itse asiassa esiopetuksesta perusopetuksen kautta toisen asteen koulutukseen. Työhön ja itsenäiseen ja tutkintoon valmentaviin koulutukseen myöskin. Eli koskee käytännössä kaikkia oppivelvollisuusikäisiä.

Puhuja 1 [00:04:57]: Paljon on...

Puhuja 2 [00:04:59]: Erilaisia ryhmiä.

Puhuja 1 [00:05:00]: Kyllä.

Puhuja 2 [00:05:02]: Jani, miten monialainen yhteistyö näyttäytyy TE24-uudistuksen osalta ja miten sinä laittasit sen meidän nuorisolain ysipykälän teidän uudistukseenne työvoimahallinnossa?

Puhuja 5 [00:05:16]: Oikeastaan TE24-uudistuksen tai lain valmistelun yhteydessä todettiin näppäräksi yrittää luoda jonkinlaista siltaa nuorisolain ysipykäläkohtaan. Meillä on säädetty TE24-uudistuksen yhteydessä ohjaamotoimintaa koskeva pykälä. Siinä ohjaamotoiminnasta tai nuorten työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun sopimisesta ja sen järjestämisestä tehtävän analyysin yhteydessä täytyy järjestäytyä sillä tavalla, että saadaan kaikki tarpeelliset toimijat mukaan tekemään analyysia siitä, mikä on monialaisen yhteispalvelun tarve alueella nuorten osalta. Siinä todettiin, että nuorisolain ysipykälässä on jo olemassa tällainen verkosto, joka hyvin voisi vastata tähän kysymykseen, tai on jo rakenne valmiina sille, porukka on koolla sitä varten, että pystytään tällaista analyysia ja sopimista tekemään. Niinpä sinne kirjattiin taustateksteihin, ei ihan suoraan pykälään kuitenkaan, mutta viittaukset siihen, että ohjataan käyttämään mahdollisesti tätä ysipykälän mukaista verkostoa työssä.

Puhuja 1 [00:06:59]: Se on kyllä tosi tärkeää. Nyt kun nauhoitetaan, niin edellisviikolla on juuri nämä yhdyspintasuosituksen julkaistukin. Ne voidaan vaikka jakson yhteyteen liittää. Sieltä löytyy myös vielä tarkemmin se, että miten se on siihen lakiin säädetty. Miten te näkisitte, että miten ministeriöt voisivat yhteistyössä tukea monialaisia ohjaus- ja palveluverkostoja kunnissa? Vapaasti saa ideoida. Miten te näkisitte sen, että miten verkoston toiminta olisi mahdollisimman laadukasta? Aloitetaan Jannesta tällä kertaa.

Puhuja 3 [00:07:50]: Kiitos. Ehkä tämäkin esimerkki, että me istumme kaikki nyt yhdessä tässä studiossa, kertoo jotain monialaisesta yhteistyöstä ja yhdessä tekemisestä ja sen keskeisyydestä. Maailma on monimutkainen paikka. Tarvitaan erilaisia sektoreita ja sektorit ylittäviä ratkaisuja. Meillähän on sinänsä pitkä ja hyvä ja ongelmaton historia, vaikka toisinaan ehkä vaikea joillekin uskoa ministeriöiden väliseen yhteistyöhön, että istutaan kyllä lähes tulkoon, jos ei nyt päivittäin, niin vähintään viikoittain kyllä yhteisissä työryhmissä. Mitä tulee tähän ysipykälän toiminnan kehittämiseen, tukemiseen, niin varmaan ylipäätään tämän tyyppinen tiedon lisääminen asiassa, asian esille nostaminen, ja kuten Jani edellisessä puheenvuorossansa totesi TE-uudistuksen puolelta, siellä vastuuta

tulee nyt vähän toisen tyyppisesti paikalliselle ja alueelliselle tasolle. Meillä toisella asteella koulutuksen järjestäjät kyllä nivoutuvat, kuten hallitusohjelmassa tunnustetaan, hyvinkin läheisesti tähän TE-uudistukseen ja myös hyvinvointialueiden toimintaan. Ainakin nyt itse sillä lailla näkisin, että tulevaisuudessa vuorovaikutus ja keskusteluyhteys paitsi alueilla mutta myös valtion suuntaan olisi hyvä olla mutkatonta, jotta ymmärretään, mitä alueella tapahtuu. Alueella toisaalta taas syntyy keskenään vertailukelpoista tietoa toiminnasta, mikä toimii, mikä ei toimi, mitä kokeillaan. Ehkä siinä voisi olla jotain yhteistyön alustamista, kehittämistä ja tällaista tiedonvaihtoon ja välittämiseen.

Puhuja 2 [00:09:53]: Kyllä. Onko Janilla jotain, kun nyt olet tämän koko TE24-uudistuksen kanssa ollut tiukasti tekemisissä. Mitä hyötyä näistä verkostoista voisi vielä olla myös sen ohjelmatoiminnan lisäksi tai jopa sitä vielä tukien, muutenkin kuin tiedon koostamisen näkökulmasta, voisiko olla?

Puhuja 5 [00:10:20]: Tässä on oikeastaan käynyt ilmiselväksi nyt, kun ollaan lähestymässä sitä, että ryhdytään kuntapuolella toimeenpanemaan sitä järjestämistä, työllisyyspalveluiden järjestämistä, niin kuin muulloinkin, kun lähdetään organisoitumaan uudestaan, siinä aina lähdetään kartoittamaan sitä, että mikä meitä ohjaa, ketä pitäisi olla mukana, mitkä ovat raamit ja miten hahmotetaan kenttä. Siinä on ilmennyt, että on aika paljonkin tulkintatuen tarvetta kuntakentällä. Kaivataan ministeriöpuolelta tukea siihen, että mikä on ollut, no, ehkä lain henki, mutta mitä on yksittäisillä pykäläkohdilla tavoiteltu ja tarkoitettu, koska pykäläteksti ei aina ole ihan välttämättä arkijärjelläkään ymmärrettävää. Vaikka kaikki taustatekstitkin lukisi, ei aina se aukene ihan sillä tavalla kuin mitä lain kirjoittaja on tarkoittanut tai mitä muuten valmistelussa on tavoiteltu. Siinä meillä voisi olla yhdessä, kun meillä lait ovat aika usein jonkun tietyn ministeriön vahvassa omistuksessa, että miten löydettäisiin liittymäpintoja ja yhteistä tulkintaa ja yhteistä. Osallistaisimme itsemme, ministeriöt, lähemmäs toimeenpanijoita, auttamaan löytämään oikeita, parhaita, alueelle sopivimpia tapoja toimeenpanna lakia, ja oikoa ehkä jopa virhekäsityksiä siitä, että mitä on tavoiteltu siinä kapulaisessa lakikielessä. Nimenomaan sitten kun puhutaan nuorten asioista, lainsäädäntö ei mene mitenkään tarkkarajaisesti nuoren elämässä. Sen takia olisi tärkeää, että meillä on kaikki paras asiantuntemus kaikista ministeriöistä aina myös tulkintaa tekemässä tai auttamassa sitä kenttää.

Puhuja 2 [00:13:14]: Kyllä. Tästä oli mielestäni hirveän hieno Ysipykälä-hankkeessa tämä Leppävirran esimerkki, mitä Ysipykälä-hankkeessa on kehitetty, siinä ohjaus- ja palveluverkostossa mukana olevien rooli. Käytäisiin tarkemmin, mikä on TE-hallinnon rooli siinä ryhmässä, ja tuotaisiin oma asiantuntijuus, että mikä on koulutuksen puoli ja mikä on mielenterveys, aika paljon on mielenterveyshoitajia mukana, heidän roolinsa. Se oli mielestäni hirveän hieno esimerkki. Ysipykälä-hankkeeseen kannattaa kuulijoidenkin tutustua. Sieltä kehitellään koko ajan materiaalia, syksyn mittaan vielä enemmän, mitä voi hyödyntää omissa verkostoissa. Hei, sitten tilasto- ja tutkimustietoihin, koska ohjaus- ja

palveluverkoston lakisääteinen tehtävä on kerätä oman kunnan tai sen alueen tietoa nuorista ja viedä sitä eteenpäin. Kertokaa teidän näkemyksenne, että mitkä tilastotiedot olisivat teidän mielestänne ehdottoman tärkeitä kunnissa seurata omista kunnan nuorista ja koostaa tietoa ja käsitellä ja viedä eteenpäin myös päätöksentekijöille. Haluaako Merja aloittaa?

Puhuja 4 [00:14:24]: No minä voin aloittaa. Kyllä tässä nostaisin esiin sen kouluterveyskyselyn. Se tuottaa kuitenkin hyvin monipuolista tietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, mutta myös osallisuudesta ja avun saamisesta ja palveluista. Siitä on aika tuoreitakin viime vuodelta. Sen nostaisin omasta näkökulmasta tärkeimpänä.

Puhuja 2 [00:14:51]: Entäs Jani?

Puhuja 5 [00:14:53]: Varmaankin työllisyys ja työttömyys ovat toki keskeisiä asioita siellä. Vaikka ne suhteellisen tylyn kuuloisia tilastoja ovatkin, kyllä ne kertovat nuorten tilasta jotain. Samoin työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, joka on myöskin keskeinen mittari, kun seurataan eurooppalaisen nuorisotakuun toimeenpanoa. Ne ovat ytimessä olevia asioita, mutta myös ohjaamotoimintaa seurataan. Siinä on paljon ehkä kehittämisen varaa, että millä tavalla pystyttäisiin sitä monialaista toimintaa seuraamaan, kuvaamaan ja toki myöskin kehittämään monialaisia yhteisprosesseja. Meillä on kuitenkin olemassa monialaisesta yhteistyöstä tietoa ohjaamon kautta siitä, että millä syillä asiakkaat tulevat sinne ja kuinka paljon asiakkaita on ja millä profiililla, minkä ikäisiä, minkälaisia palveluja on jo tarjolla siellä ja millä resursseilla. Nämä ovat varmaankin hyvin hyödyllistä tietoa siinä verkostossa myös.

Puhuja 1 [00:16:16]: Kyllä minä näkisin, kun verkoston tehtävänä on myös yhteensovittaa nuorille tarjottavia palveluita, että nämä ovat ensiarvoisen tärkeitä tietoja, että tiedetään, ketä vaikka ohjaamon kautta tavoitetaan. Sitten jos puhutaan moniammatillisesta yhteistyöstä ja millaisia sokeita pisteitä siihen liittyy, niin näettekö te, että olisi jotain erityisen tärkeitä asioita, mitä näiden verkostojen olisi hyvä hoksata työskentelystä tai yhteisesti käsitellä? Onko teidän näkemyksenne mukaan jotain asioita, jotka monesti jäävät vähän varjoihin?

Puhuja 3 [00:17:04]: Tässä mitä nyt sektorirajat ylittävää yhteistyötä on tullut vuosien varrella tehtyä, niin voisi olla ihan hyvä välillä aina muistuttaa eri asiantuntijoiden omistakin rooleista ja prosesseista. Aika usein meilläkin se keskustelu, tai en sano nyt että meillä, mutta saattaa olla, että menee jopa sellaiseen, että vähän ihmetellään, että miksi tuolla tehdään noin. Siellä nyt on joku arkijärkinen tai jostain muualta kuin arkijärjestä tuleva syy,

miksi näin on tehtävä, mistä syystä se prosessi nyt näin tässä tapauksessa menee, ja uskoa siihen, että eihän nyt kukaan kiusallansa tämän tyyppisiä prosesseja mene, vaan on ne tietyt toimintatavat ja prosessit, joita seurataan. Olisi hyvä pintapuolisesti tuntea, että minkä takia nyt vaikka, osoitan Jania täällä, mikä on aina hyvä podcastissa, mutta miten vaikka työllisyyspalveluissa palveluprosessi menee jostain syystä tietyllä tavalla. Siitä on hyvä tai helpompi lähteä sitten ottamaan yhteistyön ja yhteisen keskustelun seuraavia askeleita, jos tämän tyyppiset asiat ovat hallussa ja on yhteinen käsitys siitä, että minkä takia jokin prosessi nyt menee jollain tavalla.

Puhuja 2 [00:18:34]: Kyllä. Onko Janilla jotain?

Puhuja 5 [00:18:39]: Joo, oikeastaan tuosta olen hyvin paljon samaa mieltä. Tällaisia sokeita pisteitä, niitä on vaikea osoittaa tarkasti. Enemmän se on kyse juuri tuon tyyppisestä, tai mikäli ymmärsin oikein, mitä Janne yritti kuvata, sellaisesta laajemmasta... Ei ehkä sokeudesta, mutta hämärtymisestä sen suhteen, että ei nähdä oman hallinnonalan tavoitteiden, strategioiden, ohjaavien lakien tai muiden yli niin helposti, kun ei tunneta välttämättä sitä, mikä siellä rajan toisella puolella on vahvasti ohjaavana tekijänä. Se on ehkä se, mikä niitä katveita aiheuttaa.

Puhuja 2 [00:19:43]: Jannella jäi vastaamatta siihen, haluatko sinä siihen tilastojuttuun vastata? Nyt tuli mieleen, että mitä sinä vielä itse seuraisit?

Puhuja 3 [00:19:51]: Voisin nostaa tuon hyvän yhteenvedon lisäksi vielä väestötilaston ja väestöennusteet.

Puhuja 2 [00:19:59]: Kunnassa.

Puhuja 3 [00:20:00]: Kunnassa ja maakunnassa. Meillä on edessä väistämättä aika dramaattisiakin muutoksia, jos ei tässä mitään yllättävää tule tapahtumaan, ja se tulee vaikuttamaan meidän kaikkien palveluihin, palveluverkostoihin ja palvelukykyyn. On hyvä miettiä ja katsoa, että miltä se muutama vuosi eteenpäin näyttää. Tilastokeskukselta nyt löytyy jo ihan hyviä väestöennusteita ja väestötietoja. Niitä kannattaa aina silloin tällöin vähän vilkasta, että miten se tulee vaikuttaa meidän kunnan palvelukykyyn.

Puhuja 2 [00:20:37]: Kyllä, ihan loistavaa. Merjakin niin hyvin toi koulutuspuolen ja varhaiskasvatuksen puolella monialaisia, moniammatillisia verkostoja. Tiedetään, että niitä kunnissa on aivan hurjasti. Loppujen lopuksi ehkä samat ihmiset istuvat monissa eri

verkostoissa ja tapaavat ja käyvät läpi vähän eri kantilta kuitenkin sen kunnan nuoren tai lapsen asioita. Miten te näkisitte, että tämmöistä ehkä verkostoviidakkoa kunnassa voisi lähteä ratkomaan? Voisiko jotenkin kannustaa kuntia, että saa verkostoja yhdistää tai katsoa oman työn kautta, kunhan lain kirjain ja lain henki säilytetään?

Puhuja 4 [00:21:27]: Voin vaikka aloittaa. Katson taas opiskeluhuollon näkökulmasta. Koulutuksen järjestäjillä on oma monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä, joka vastaa opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta ja kehittämisestä, arvioinnista, ohjauksesta. Se on yksi näitä lakisääteisiä, mitä mainitsit, lakisääteinen ryhmä. Se voi olla esimerkiksi usean koulutuksen järjestäjän yhteinen tai sitten sille asetetut tehtävät voi hoitaa muu siihen tehtävään soveltuva ryhmä. Tämäkin on ihan siellä laissa. Varmasti ysipykälän mukaisessa monialaisessa yhteistyöverkostossa ja näissä ohjausryhmissä on jo samoja toimijoita. Ja toisaalta ellei vielä ole, olisi ainakin mielekästä miettiä sitä, että miten näiden ryhmien yhteistyötä kuntatasolla olisi mahdollista organisoida. Ainakin ideoiden ja ajatusten vaihto niiden henkilöiden välillä. Tässä kohtaa, huomasin kiinnostavan artikkelin aika tuoreessa nuorisotutkimusteemanumerossa, missä oli käsitelty koulussa koettuja paineita ja koulunkäynnin keskeytymistä. Siinä oli hyvin tuotu se, mitä siitä aineistosta on noussut, se, että kun katsotaan vaikkapa koulussa koettuja paineita ja haasteita, mitä on koulunkäynnissä, aineistossa nousee kuitenkin runsaasti havaintoja siitä, että muistakin nuoren maailmoista tulee niitä samoja paineita. Siellä on vaikeita ihmissuhteita tai kodin ja vapaa-ajan maailmoissa jotain muuta tai kuormittavia tilanteita, jotakin muuta. Avata sitä, viitaten myös niihin sokeisiin pisteisiin, avata sitä ymmärrystä, että nuori ei ole vain jossakin tietyssä kontekstissa, missä ne ongelmat syntyisivät, vaan että niitä joudutaankin katsomaan yhdessä ja yhteistyössä. Sellaista keskustelua ainakin siellä voisi herätellä.

Puhuja 2 [00:23:26]: Monien asioiden polttopiste pitäisi löytää. Entäs Jani?

Puhuja 5 [00:23:35]: Ajattelin tätä asiaa sitä kautta, että virkatyö vaatii mielestäni aika paljon luovuutta. Itsekin viitteen aika paljon sellaiseen virkaharmauteen, mutta sen harmaan habituksen takana virkahenkilö joutuu tekemään aika paljon luovia ratkaisuja sen suhteen, että miten parhaiten päin pystytään asioita järjestelemään, on se sitten lainsäädäntöä tai ihan tukea sitä palvelukenttää tai auttaa lain tulokinnassa vaikka sitä lähempänä kenttää olevaa väkeä. Tässä meidän pitäisi luoda enemmän siltoja ministeriöistä lähemmäs kenttää sillä tavalla, että pystyttäisiin vapauttamaan, luomaan sitä tunnelmaa, että tässä on vapauksia, vaikkapa lain rajoissa, tehdä omia sovelluksia, kunhan ne lakisääteiset tehtävät tulevat hoidettua. Ei kannata turhan jäykästi ajatella asioita, mitkä ei ole jäykiksi asetettu. Sen takia kannustus siihen, että voisi yhdistää näitä verkostoja ja ryhmiä, vaikka ne olisivatkin eri otsikkojen alla, mutta samalla kentällä käsittelevät nuorten tai lasten asioita. Monessa paikkaa varmasti paikallisesti verkostoissa on aika lailla samat ihmiset. Ne vaihtavat vain kokoushuoneesta toiseen samalla porukalla ja sitten taas otsikko

vaihtuu. Sellainen turhanaikainen lokerointi voisi olla hyvä tai että voisimme viestiä sitä jotenkin, että sellaista lokerointia ei välttämättä tarvita.

Puhuja 2 [00:25:56]: Nyt me viestimme parhaillaan.

Puhuja 1 [00:25:59]: Kyllä.

Puhuja 2 [00:26:00]: Haluaako Janne vielä?

Puhuja 3 [00:26:01]: Tässä tuli oikeastaan aika hyvin jo vastauksia. Ei tähän varmaan mitään taikakeinoa, taikasanaa ole, vaan se vaatii yhteistä tahtotilaa ja yhteistä keskustelua. Viitaten aiemmin puhuttuun, että kun roolit on yhdessä selkiytetty ja prosessit, että saadaan sitä kokonaiskuvaa vähän selkeämmäksi, on helpompi lähteä sitten keskustelemaan niistä rooleista ja vastuista ja verkostoista, tavoitteista. Mitä nyt vaikka TEMin puolella ohjaamopuolella, sieltäkin löytyy vaikka mitä verkostoja. Eikö se laki sano suurin piirtein niin, että työllisyyspalveluissa on tehtävä arvio ohjaamon tarpeesta alueella, niin miksi tällaisessa nyt ei voisi käyttää vaikka tätä palveluverkostoa sitten hyväksi, näin yhtenä esimerkkinä. Varmaan paljon muitakin esimerkkejä voisi löytyä.

Puhuja 1 [00:27:04]: Hyviä pointteja, ja näistä on myös hyvää keskustelua tänään ollut. Tässä on tullut, jos puhutaan aidosta monialaisuudesta eli siitä, että verkosto saadaan tosiasiallisesti toimimaan, esimerkkejä tehtävien kirkastamisesta ja yhteisestä tahtotilasta. Onko teillä vielä jotain ideoita tai kommentteja sen suhteen, että miten eri toimijat alueella saadaan motivoitua verkostotyöhön ja mukaan siihen toimintaan?

Puhuja 3 [00:27:43]: Uskon, että kaikilla varmaan siihen se motivaatio on. Mitä nyt katsotaan vaikka TE-uudistuksia ja toisaalta toisella asteella olevia hallitusohjelmakirjauksia, niin paljonhan siellä ne nivoutuvat toisiinsa, ja rooli alue- ja paikallistasolla tulee muuttumaan ja uudistumaan. Se vaatii, niin kuin useampaan kertaan on todettu, hyvää käsitystä, mitä alueella on tapahtumassa, mitä tilastotietoa, mitä tavoitteita meillä on, miten meidän nuorilla menee. Kyllähän meillä kaiketi kaikilla kuitenkin ne yhteiset tavoitteet ja yhteinen tahtotila on. Ajatellaan vaikka oppivelvollisuuden pidentämistä, niin kyllä se koulutuksen järjestäjiltä vaatii juuri sitä väestötilastoa ja nuorten tilasta ja nuorille tarjolla olevista palveluista ymmärrystä ja tietoa. Sitä kautta pitäisi varmaan ihan luontaisestikin tulla semmoinen verkostoitumisen tahtotila ja verkostoitumisen tarve.

Puhuja 5 [00:28:59]: Joo, kyllä se varmaankin, kun ne roolit ja ainakin ison kuvan tavoitteiden yhtymäkohdat löytyvät, varmasti motivaatio verkostoitumiseen löytyy. Toki on tietenkin väliin tulevia tekijöitä aina, että on resurssipaineita ja tiukkaa, omien tavoitteiden mukaista toimintaa tai siihen ohjaamista. Kyllä aika usein yhteiset tavoitteet ja monialaisen yhteistyön hyöty kirkastuu silloin, kun päästään kohtauttamaan ihmisiä. Ne ovat ihmisiä aina. Kun pääsee tuntemaan sen, mitä toinen ihminen toisella hallinnon alalla tai toisessa palveluissa tekee, saa sitä kirkastettua ja käytyä keskustelua. Silloin kun ymmärretään toisia, yleensä lähtevät yhteiset tavoitteetkin kirkastumaan.

Puhuja 2 [00:30:16]: Haluaako Merja vielä?

Puhuja 4 [00:30:19]: Joo, jatkan tuosta, nappaan kiinni tuosta. Minä myös pohdin sitä, että arjen yhteistyö on yksi tärkeä tekijä monialaiseen yhteistyöhön motivoimisessa myös. Tämä menee nyt aika lailla käytännön tasolla ja toimintaan, mutta kouluissa monissa paikoissa on esimerkiksi tiloja, missä on koulunuorisotyöntekijä päivällä ja samat tilat ovat nuorisotiloina illalla. Kun ollaan arjessa, tavataan ja toimitaan yhdessä ja erikseen samoissa tiloissa, tullaan tutuksi ja opitaan toisen työstä ja samalla toisen toimialasta ja hallinnonalasta myöskin. Silloin on varmaan helpompi lähteä mukaan myös yhteisiin verkostoihin ja ryhmiin ja sitoutua yhteisiin suunnitelmiin.

Puhuja 2 [00:31:06]: Toistensa tunteminen on keskiössä. Hei, lopuksi meillä on aina, on niin nopeasti mennyt aika, että ei tajua, että olemme jo lopussa, mutta olemme aina toivoneet podcastin lopuksi kahdesta kolmeen kiteytystä, että teidän näkökulmastanne, mitä te antaisitte kuulijoille sellaista, mitä kannattaisi ottaa koppia ohjaus- ja palveluverkostojen kehittämiseen tai siellä käytyyn keskusteluun? Kun teitä on nyt kolme, te voisitte jokainen vaikka heittää yhden. Saa siis laittaa enemmänkin, mutta meidän aivothan jaksaa muistaa sen kaksi kolme. Lähteekö Janne?

Puhuja 3 [00:31:43]: Tiivistän sen siihen, että tutustukaa niiden tahojen palveluprosesseihin, joita teillä verkostossa on jo mukana, läheisten kollegoiden, että minkä takia tai miten heidän asiakkailtaan jokin prosessi menee. Tutustukaa siihen, miksi se menee, kysymykseen, että miksi näin on.

Puhuja 2 [00:32:01]: Mahtavaa. Jani?

Puhuja 5 [00:32:04]: Joo, ja oikeastaan jos ottaa vielä askeleen taaksepäin ja taustalla oleviin asioihin, vaikka ohjaava lainsäädäntö tai jotkut ylemmät strategiset tavoitteet, linjat, niin ne

ovat myös aika tärkeitä, koska ne ohjaavat taas johtoa, joka ohjaa enemmän toimeenpanevaa tasoa aika vahvasti.

Puhuja 4 [00:32:27]: Otan sitten vaikka näkökulman organisaatioiden näkökulmasta. Esimerkiksi nyt kun nämä viime vuoden alussa aloittaneet hyvinvointialueet ovat olleet tai sitä aikaa on eletty tässä nyt yli vuosi, ehkä vielä ollaan siinä tilanteessa, että kuntien ja hyvinvointialueiden keskinäisessä yhteistyössä on kirkastettavia asioita vielä. Kunnan näkökulmasta kunnan sisällä toimialat varmaan tekevät helpommin yhteistyötä kaikilla tasoilla, niin hallinnossa kuin käytännössä. Kun mennään eri organisaatioiden välille ja siellä tehtävään yhteistyöhön, se vaatii sitten vähän enemmän panostusta ihan kaikilta osapuolilta. Ehkä se muistutus.

Puhuja 2 [00:33:13]: Hienoa.

Puhuja 1 [00:33:15]: Kyllä, tosi hyviä pointteja. Näillä varmasti pääsee taas hetkeksi eteenpäin tässä verkostojen kehittämistyössä. Kiitos paljon Janne, Jani ja Merja. Tämä on ollut tosi hyvää keskustelua aiheen tiimoilta. Muistutan vielä podcastin tiimoilta, että palautetta otetaan mielellään vastaan. Sitä voi laittaa Ysipykälän nettisivujen kautta www.kuntaliitto.fi/ysipykala. Siellä on vapaa palauteboksi. Sinne voi laittaa toiveita sisältöaiheista tai palautetta jo julkaistuista jaksoista. Kiitos paljon, ja kuulemme taas seuraavassa jaksossa.

Puhuja 2 [00:34:00]: Kiitos!

[äänite päättyy]